

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Πρεσβεία της Ελλάδος στη Ρώμη
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μιλάνου**

**ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ**

**Επιμέλεια-Σύνταξη: Π. Καμπούρογλου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Α. Παπαχριστούδη, Επιστ. συνεργάτης**

Μιλάνο, Ιούνιος 2021

**Via Maddalena, 9, 20122, Milano, Italia
Τηλ.: +39 0272095543, e-mail: ecocom-milano@mfa.gr**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ	ΣΕΛ.3
Β. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	ΣΕΛ 4
1. ΑΛΙΕΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΙΕΙΑΣ	ΣΕΛ. 5
2. ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΕΛ.5
Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΙΧΘΥΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ – ΚΑΤ. ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ	ΣΕΛ 6
1. ΙΤΑΛΙΑ - ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ	ΣΕΛ 6
2. ΙΤΑΛΙΑ -ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΣΕΛ 6
3. ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ	ΣΕΛ.9
Δ. ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ	ΣΕΛ.10
1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΙΧΘΥΑΓΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	ΣΕΛ 10
2. ΠΩΛΗΣΗ ΙΧΘΥΩΝ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΩΝ ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΙΚΗΣ.....	ΣΕΛ 11
Ε. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΤΑΛΙΑΣ	ΣΕΛ 13
1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 160414	ΣΕΛ 16
2. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 030617	ΣΕΛ 17
3. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 030742.....	ΣΕΛ 19
4. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 03028410.....	ΣΕΛ 20
5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 03045830	ΣΕΛ 22
ΣΤ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΛΟΜΒΑΡΔΙΑΣ	ΣΕΛ 23
Ζ. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΧΘΥΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	ΣΕΛ 25
Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	ΣΕΛ 28
Θ. ΠΗΓΕΣ	ΣΕΛ 30
Ι. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΙΧΘΥΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ	ΣΕΛ. 31

Α. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (F.A.O), η παραγωγή αλιευμάτων παγκοσμίως ανήλθε το 2016 στους 161,1 εκ. τόνους και το 2018 στους 178,5 εκ. τόνους, εκ των οποίων το 46% αφορούσε σε προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας. Η Ασία παραμένει η περιοχή με τη μεγαλύτερη παραγωγή ιχθύων, με ποσοστό που αντιστοιχεί στο 69,6% (2016) και 67,9% (2018) της παγκόσμιας παραγωγής και με όγκο που ανήλθε στους 115 εκ. τόνους και 121 εκ. τόνους αντίστοιχα.

Η Κίνα, με παραγωγή προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας 47,5 εκ. τόνους (57,9% της παγκόσμιας παραγωγής), αποτελεί τη μεγαλύτερη παραγωγό χώρα σε παγκόσμιο επίπεδο. Στις μεγάλες χώρες παραγωγής συγκαταλέγονται ακόμη: η Ινδία, το Περού, το Μπαγκλαντές, η Ταϊλάνδη, το Βιετνάμ και οι ΗΠΑ.

Η παγκόσμια παραγωγή αλιευμάτων το 2018 παρουσίασε αύξηση +7,59% σε σχέση με το 2016 και ανήλθε σε αξία στα \$ 401 δις, εκ των οποίων τα προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας αντιστοιχούσαν στα \$250 δις σε αξία και στους 82,1 εκ. τόνους σε όγκο (πίνακας 1).

Αναφορικά με τα είδη, το 2018, οι ιχθύες κατέλαβαν το μεγαλύτερο μερίδιο της παγκόσμιας παραγωγής προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας (66,10%), τα μαλάκια το 21,33% και τα οστρακόδερμα το 11,43%

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: παγκόσμια παραγωγή αλιευμάτων (σε εκ. τόνους και εκ. \$)

	Αξία 2018 (σε εκ.\$)			Μερίδιο επί του συνόλου 2016 (%)	Μερίδιο επί του συνόλου 2017 (%)	Μερίδιο επί του συνόλου 2018 (%)	% Μεταβολή όγκου 16/18	
	Όγκος 2016	Όγκος 2017	Όγκος 2018					
Ιχθυηρά	89,60	93,10	96,40	151.000	53,94%	53,94%	54,01%	7,59%
Ιχθυοκαλλιέργει ας	76,50	79,50	82,10	250.000	46,06%	46,06%	45,99%	7,32%
ΣΥΝΟΛΟ	166,10	172,60	178,50	401.000	100,00%	100,00%	100,00%	7,47%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων FAO- The State of World Fisheries and Aquaculture 2018/ 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Όγκος παγκόσμιας παραγωγής αλιευμάτων ανά γεωγραφική περιοχή (σε εκ. τόνους)

Γεωγραφική περιοχή	Όγκος 2016	Όγκος 2018	Μερίδιο επί του συνόλου 2016 (%)	Μερίδιο επί του συνόλου 2018 (%)	% Μεταβολή 16/18
Παγκόσμια παραγωγή	166,10	178,50	100,00%	100,00%	7,47%
Ασία	115,66	121,24	69,63%	67,92%	4,83%
Ευρώπη	12,97	14,12	7,81%	7,91%	8,92%
Νότιος Αμερική	10,76	15,50	6,48%	8,68%	44,11%
Βόρειος Αμερική	9,10	9,01	5,48%	5,05%	-0,95%
Αφρική	16,46	17,76	9,91%	9,95%	7,85%
Ωκεανία	0,70	0,68	0,42%	0,38%	-3,57%
Άλλες	0,45	0,34	0,27%	0,19%	-24,78%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων FAO- The State of World Fisheries and Aquaculture 2018/ 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Όγκος παγκόσμιας παραγωγής προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας ανά είδος και ανά χώρα (σε εκ. τόνους)

	Όγκος 2016	Όγκος 2018	Μερίδιο επί του συνόλου 2016 (%)	Μερίδιο επί του συνόλου 2018 (%)	% Μεταβολή 16/18
ΣΥΝΟΛΟ	76,50	82,10	100,00%	100,00%	7,32%
Ιχθύες	51,08	54,27	66,77%	66,10%	6,25%
Μαλάκια	16,84	17,51	22,01%	21,33%	3,98%
Οστρακόδερμα	7,76	9,39	10,14%	11,43%	20,95%
Άλλα υδρόβια ζώα	0,91	0,91	1,19%	1,11%	0,11%
ΣΥΝΟΛΟ	76,50	82,10	100,00%	100,00%	7,32%
Κίνα	49,24	47,56	64,37%	57,93%	-3,42%
Ινδία	5,70	7,06	7,45%	8,60%	23,86%
Βιετνάμ	3,63	4,13	4,75%	5,03%	13,77%
ΕΕ 27	1,29	1,36	1,69%	1,66%	5,43%

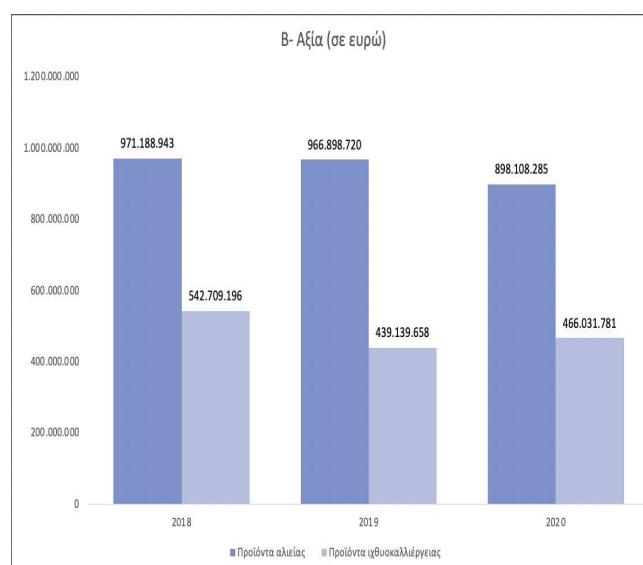
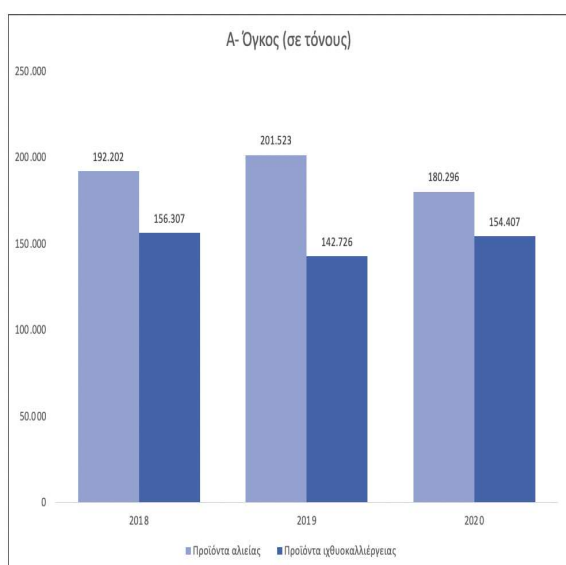
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από FAO- The State of World Fisheries and Aquaculture 2018/ 2020

B. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Η αξία της συνολικής εγχώριας παραγωγής ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία, το 2018 ανήλθε στα € 1,51 δις, το 2019 στα €1,41 δις και το 2020 στα €1,36 δις. Η παραγωγή αφορά σε δυο κλάδους: στον κλάδο της αλιείας (65%) και στον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας (35%). Το 2020, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία, η αξία της παραγωγής του κλάδου της αλιείας άγγιξε τα €898,1 εκ. (-7,11% σε σχέση με το 2019) ενώ η αξία της παραγωγής των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας τα €466 εκ. (+ 6,12% σε σχέση με το 2019).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Παραγωγή προϊόντων αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας (2018-2020) στην Ιταλία ως προς τον όγκο και την αξία.

Πηγή: Επεξεργασία γραφείου ΟΕΥ Μιλάνου με στοιχεία της Eurostat

B1. ΑΛΙΕΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΙΕΙΑΣ

Ο αλιευτικός στόλος της Ιταλίας, το 2018 ανερχόταν σε 12.059 σκάφη, με συνολική χωρητικότητα 146.260 τόνους. Στην Ιταλία απασχολούνται 28.000 εργαζόμενοι στον τομέα της αλιείας, εκ των 163.000 συνολικά απασχολουμένων στις χώρες της ΕΕ. Επιπλέον, η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ιταλία απασχολούν το 37% του συνόλου των εργαζομένων στον κλάδο της αλιείας στις χώρες της Ε.Ε.

Η αλιεία στην Ιταλία διεξάγεται κατά μήκος της ακτογραμμής της (9.136 χλμ.) και ο συνολικός όγκος των αλιευμάτων ανήλθε στους 192.202 τόνους (2018), στους 201.523 τόνους (2019) και στους 180.296 τόνους (2020) αντίστοιχα. Το 2018, η Ιταλία κατατάχθηκε δέκατη στην Ευρώπη ως προς την παραγωγή αλιευμάτων, η οποία, το 2020 μειώθηκε κατά -21,39% σε σχέση με την αντίστοιχη παραγωγή το 2010 (229.236 τόνους). Επιπλέον, οι εκφορτώσεις στις ιχθυόσκαλες (first point of sales) ανήλθαν σε όγκο στους 86.933 τόνους και σε αξία στα €347 εκ. Οι σημαντικότερες ιχθυόσκαλες είναι: η Mazara del Vallo στη Σικελία, το Porto Tolle και η Chioggia στη Βενετία.

Τα σημαντικότερα είδη αλιευμάτων στην Ιταλία είναι: οι γαύροι (*Engraulis spp.*), οι σαρδέλες (*Sardina pilchardus*), οι κόκκινες γαρίδες (*Parapenaeus longirostris*), οι αχιβάδες (*Chamelea gallina*) και οι μερλούκιοι (*Merluccius spp.*).

B2. ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Αγορών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (EUMOFA), το 2018 η Ιταλία κατατάχθηκε πέμπτη τόσο ως προς την αξία της παραγωγής προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας στην Ευρώπη όσο και ως προς την ποσότητα, μετά από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία την Ισπανία και την Ελλάδα. Η Ιταλία με το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία την Ισπανία και την Ελλάδα παράγουν συνολικά το 71% των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας στην Ευρώπη.

Επιπρόσθετα, η Ιταλία διαθέτει μεγάλη παράδοση στην ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας και χαρακτηρίζεται από υψηλή εξειδίκευση και μονάδες παραγωγής μεγάλης κλίμακας.

Ειδικότερα, οι ποσότητες παραγωγής προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας στη χώρα, ανήλθαν το 2018 στους 156.307 τόνους, το 2019 στους 142.726 τόνους και το 2020 στους 154.407 τόνους. Οι θέσεις εργασίας που έχουν δημιουργηθεί στον εν λόγω τομέα υπολογίζονται σε 5.000.

Τα κύρια είδη εκτρεφόμενων προϊόντων είναι τα μύδια (*Mytilus galloprovincialis*), οι αχιβάδες (*Venerupis philippinarum*), οι πέστροφες (*Oncorhynchus mykiss*), τα λαβράκια (*Dicentrarchus labrax*) και οι τσιπούρες (*Sparus aurata*).

Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΙΧΘΥΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Εξετάζοντας την κατανάλωση ιχθύων στα νοικοκυριά 12 ευρωπαϊκών χωρών την περίοδο 2015-2019, παρατηρείται αφενός μείωση της συνολικής κατανάλωσης ιχθύων σε όγκο (-6,4%) αφετέρου, αύξηση της συνολικής αξίας τους (+6,5%), η οποία οφείλεται στην γενικότερη τάση αύξησης των τιμών.

Γ1. ΙΤΑΛΙΑ - ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ

Το 2019, η συνολική οικιακή κατανάλωση ιχθύων στην Ιταλία ανήλθε στους 115.199 τόνους σε όγκο και στα €1.236 εκ. σε αξία. Το 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων της Ιταλίας (BMTI), οι ι. καταναλωτές έδειξαν μεγαλύτερη προτίμηση στα νωπά προϊόντα ελεύθερης αλιείας (65,6%), έναντι των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας (34,4%). Η προτίμηση τους για νωπά προϊόντα διαπιστώνεται ακόμη από το γεγονός ότι το 72,5% των καταναλωτών προμηθεύεται τα εν λόγω προϊόντα απευθείας από τον πάγκο των φρέσκων-νωπών προϊόντων αλιείας (μεγάλες αλυσίδες supermarket, ιχθυοπωλεία, λαϊκές αγορές) και μόνο το 27,5% προτιμά τα συσκευασμένα.

Πιο συγκεκριμένα, την υπό εξέταση περίοδο, το 64,3% των Ιταλών κατανάλωσε ιχθύες, το 21,2% μαλάκια, το 5,7% οστρακόδερμα και το 8,8% άλλα είδη θαλασσινών. Κορυφαία θέση στις προτιμήσεις τους καταλαμβάνουν: η τσιπούρα (17,1%), το λαβράκι (9,2%), οι σαρδέλες (9,1%), ο σολωμός (8,2%) και ο ξιφίας (6,9%) και από τα μαλάκια: τα μύδια (33,4%), τα καλαμάρια (16,9%) και τα γταπόδια (16,4%), ενώ από τα οστρακόδερμα: οι γαρίδες (73,6%).

Γ2. ΙΤΑΛΙΑ - ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τα κοινωνικό-οικονομικά χαρακτηριστικά όπως η γεωγραφική περιοχή, η εισοδηματική τάξη, το μέγεθος της οικογένειας και η ηλικιακή ομάδα, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κατανάλωση ιχθύων και θαλασσινών.

Ειδικότερα, η κατανάλωση των ανωτέρω προϊόντων διαφέρει σημαντικά ανά γεωγραφική περιοχή. Όπως παρατηρείται στον ακόλουθο πίνακα 5Α, η κατ' οίκον κατανάλωση στη Β.

Ιταλία είναι σημαντικά χαμηλότερη απ' ότι στην υπόλοιπη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, η μέση κατ' οίκον κατανάλωση ανά νοικοκυριό στη Β. Ιταλία ανέρχεται σε 13,75 kg/έτος, ενώ στη Ν. Ιταλία και στη Σικελία σε 24,2 kg/έτος. Αντίστοιχα, στην Κεντρική Ιταλία και στη Σαρδηνία σε 16,7 kg/έτος. Επιπλέον, το 76,3% των νοικοκυριών της Ν. Ιταλίας και της Σικελίας κατανάλωσε ιχθύες και θαλασσινά κατ' οίκον έστω και μία φορά/έτος, ενώ στη Βορειοανατολική Ιταλία, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 68,3%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Α: Ετήσια οικιακή κατανάλωση ιχθύων και θαλασσινών ανά γεωγραφική περιοχή (έτος 2019).

Γεωγραφική Περιοχή	Ποσοστό επί του συνόλου των Ι. Οικογενειών	Μέση Ετήσια Ποσότητα Κατανάλωσης (kg)	Μέση ετήσια Αξία Κατανάλωσης (€)	Μέση Τιμή (€/kg)
Βορειοδυτική Ιταλία	71,50%	13,70	148,20	10,84
Βορειοανατολική Ιταλία	68,30%	13,80	142,64	10,33
Κέντρο + Σαρδηνία	70,20%	16,70	169,75	10,14
Νότια Ιταλία + Σικελία	76,30%	24,20	243,79	10,08

Πηγή: *Annuario sul mercato ittico BMTI 2019*

Όσον αφορά στα εισοδηματικά κριτήρια, στον πίνακα 5B παρατηρείται ότι η μέση κατ' οίκον κατανάλωση στις οικογένειες χαμηλής εισοδηματικής τάξης αντιστοιχεί σε 20kg/έτος, ενώ στις οικογένειες υψηλής εισοδηματικής τάξης σε 18,7 kg/έτος, με συχνότητα 15,2 φορές/έτος και μέση αξία 201,20 €/έτος. Στη μεσαία εισοδηματική τάξη, η μέση κατανάλωση είναι η μικρότερη και συγκεκριμένα, η μεσαία - χαμηλή εισοδηματική τάξη καταναλώνει 15,1 kg/έτος ανά νοικοκυριό με συχνότητα 11,70 φορές/έτος. Σημειώνεται επίσης ότι, μόνο το 63,1% των οικογενειών της κατώτερης εισοδηματικής τάξης κατανάλωσε ιχθύες και θαλασσινά έστω και μία φορά, σε αντίθεση με το 80,5% των οικογενειών της υψηλής εισοδηματικής τάξης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5B: Οικιακή κατανάλωση ιχθύων και θαλασσινών ανά εισοδηματική τάξη (έτος 2019).

	Εισοδηματική Τάξη			
	Χαμηλή	Μεσαία – χαμηλή	Μεσαία – υψηλή	Υψηλή
Αρ. Οικογενειών -καταναλωτών ιχθύων	3.605.700,00	4.824.500,00	6.270.900,00	3.979.500,00
Ποσοστό επί του συνόλου των Ι. Οικογενειών	63,1	70,40	74,20	80,50
Μέση ετήσια ποσότητα κατανάλωσης (Kg.)	20,00	15,10	17,50	18,70
Ετήσια Συχνότητα κατανάλωσης	13,60	11,70	13,70	15,20
Μέση ποσότητα μοναδιαίας αγοράς (Kg.)	1,50	1,30	1,30	1,20
Μέση ετήσια αξία κατανάλωσης (€)	198,00	153,10	181,10	201,20
Μέση τιμή (€/kg)	9,90	10,10	10,30	10,80
Μέση αξία μοναδιαίας αγοράς (€)	14,60	13,10	13,20	13,30

Πηγή: *Annuario sul mercato ittico BMTI 2019*

Επιπρόσθετα, η οικιακή κατανάλωση ιχθύων επηρεάζεται σημαντικά από το μέγεθος των νοικοκυριών. Όπως παρατηρείται στον ακόλουθο πίνακα 5Γ, όσο πιο πολυμελές είναι ένα νοικοκυριό, τόσο χαμηλότερη είναι η ποσότητα της κατά κεφαλήν κατανάλωσης. Στα μονομελή νοικοκυριά η ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση αντιστοιχεί σε 14,1 kg, στα διμελή νοικοκυριά σε 9,5 kg, ενώ στα πολυμελή νοικοκυριά μειώνεται σημαντικά (4,6 kg σε τετραμελή οικογένεια). Γενικότερα, οι οικογένειες με παιδιά, παρά τη μεγάλη θρεπτική αξία, καταναλώνουν μικρότερες ποσότητες ιχθύων σε σχέση με τις οικογένειες χωρίς παιδιά, γεγονός που οφείλεται στις ιδιαίτερα υψηλές τιμές των εν λόγω προϊόντων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Γ: Κατανάλωση ανά νοικοκυριό και μέγεθος οικογενείας (έτος 2019).

<i>Μέγεθος οικογενείας</i>	Ετήσιος όγκος κατανάλωσης ανά οικογένεια	Ποσοστό κατανάλωσης	Ετήσιος όγκος ανά μέλος οικογενείας
1 μέλος	14,1	64%	14,1
2 μέλη	19,0	78%	9,5
3 μέλη	19,2	76%	6,4
4 μέλη	18,5	74%	4,6
5+ μέλη	19,6	68%	3,9

Πηγή: *Annuario sul mercato ittico BMTI 2019*

Τέλος, διαπιστώνονται μεγάλες διαφοροποιήσεις στην κατανάλωση, ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα του αγοραστή κάθε νοικοκυριού. Γενικότερα, οι νέοι έχουν την τάση να καταναλώνουν λιγότερο από ότι οι ηλικιωμένοι. Όπως παρατηρείται στον πίνακα 5δ, το 68,7% της ηλικιακής ομάδας 45-54 έτη, έχει ιδιαίτερη προτίμηση στην κατανάλωση ιχθύων και η μέση ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση ανέρχεται στα 14,5 kg. Στην ηλικιακή ομάδα 65 ετών και άνω, το ποσοστό των νοικοκυριών που καταναλώνει ιχθύες ανέρχεται στο 77,9%, ενώ η μέση ετήσια κατανάλωση στα 21,8 kg.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Δ: Οικιακή κατανάλωση ιχθύων και θαλασσινών ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα του αγοραστή κάθε νοικοκυριού (έτος 2019)

<i>Ηλικία</i>	Ετήσιος όγκος κατανάλωσης ανά οικογένεια	Ποσοστό κατανάλωσης πληθυσμού
Μέχρι 34 ετών	13,9	64,10%
Από 35 έως 44 ετών	14,0	67,00%
Από 45 έως 54 ετών	14,5	68,70%
Από 55 έως 64 ετών	18,2	74,30%
65 ετών και πάνω	21,8	77,90%

Πηγή: *Annuario sul mercato ittico BMTI 2019*

Γ3. ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

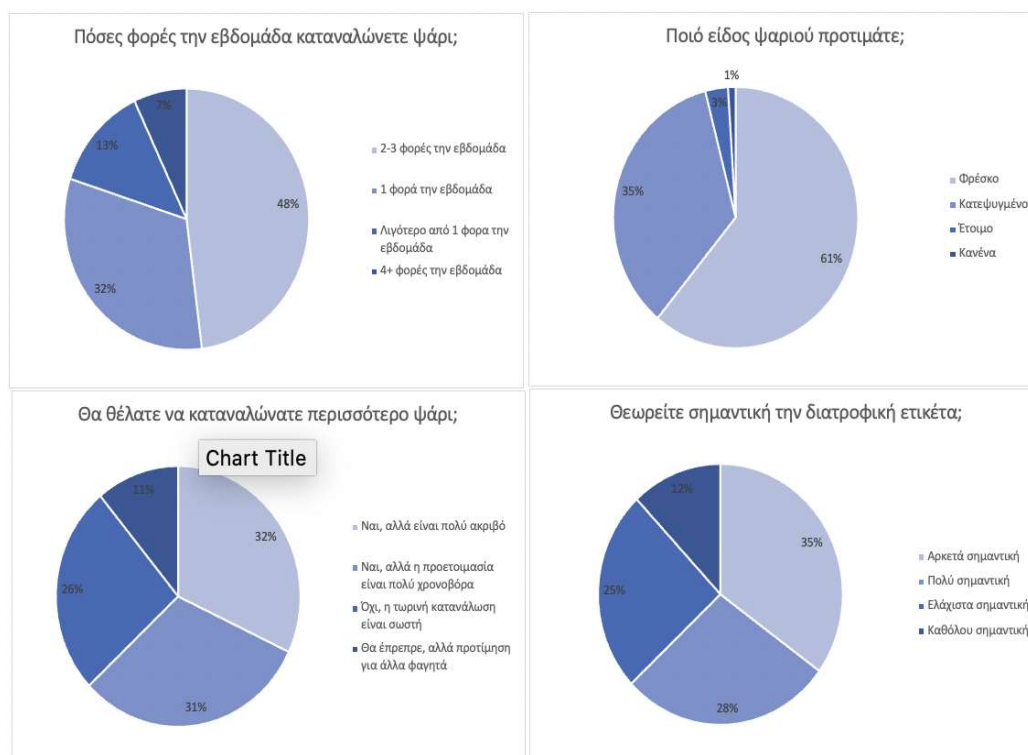
Σύμφωνα με έρευνα της Ένωσης Καταναλωτών της Ιταλίας (U.N.C.) σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες των Ιταλών, προκύπτει ότι το 48% καταναλώνει ιχθύες 2 - 3 φορές την εβδομάδα, το 32% μία φορά την εβδομάδα, ενώ το 13% λιγότερο από μία φορά την εβδομάδα.

Επίσης διαπιστώνεται ότι, πάνω από το 60% των συμμετεχόντων στην έρευνα που διεξήχθη, θα επιθυμούσε να τα καταναλώνει συχνότερα. Από αυτούς τους καταναλωτές, το 32% τα αξιολογεί ως πολύ ακριβά και το 31% θεωρεί πολύ χρονοβόρα την προετοιμασία τους.

Οι Ιταλοί καταναλωτές δίνουν μεγάλη σημασία στη διατροφική αξία που αναγράφεται στην ετικέτα των συσκευασμένων προϊόντων. Έτσι, οι πληροφορίες σχετικά με την προέλευση, ιδιαίτερα για τα νωπά προϊόντα, αποτελούν για τον καταναλωτή εγγύηση της ποιότητας και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της αλίευσης.

Τέλος, επισημαίνεται ότι λόγω της πανδημίας Covid-19 και των lockdown, το α' εξάμηνο του 2020, η κατανάλωση κατεψυγμένων τροφίμων αυξήθηκε κατά +13,5% και ειδικότερα, η κατανάλωση κατεψυγμένων ιχθύων και θαλασσινών κατά +20,8%, κονσερβοποιημένων ιχθύων και θαλασσινών κατά +11,9% και των καπνιστών και παστών κατά +11,6% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Αντίθετα, την υπό εξέταση περίοδο, η ζήτηση νωπών ιχθύων και θαλασσινών μειώθηκε κατά -6,1%, γεγονός που οφείλεται στην αναστολή λειτουργίας του δικτύου HORECA (εστιατόρια, ξενοδοχεία).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5E. (Πηγή: *UNC-Consumatori.it*)

Δ. ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Δ1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΙΧΘΥΑΓΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Οι ιχθυαγορές στην Ιταλία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία της. Στη χώρα λειτουργούν 3 διαφορετικοί τύποι αγορών ιχθύων: οι ιχθυόσκαλες (αγορές των παραγωγών), οι εμπορικές αγορές και οι μικτές αγορές. Ειδικότερα:

- Οι **ιχθυόσκαλες** εφοδιάζονται απευθείας από τους αλιείς και τα αλιευτικά σκάφη. Η διακίνηση των προϊόντων πραγματοποιείται είτε με δημοπρασία είτε με αγορά μεγάλων ποσοτήτων ανά είδος (παρτίδες). Ανάλογες αγορές στην επικράτεια της Ιταλίας, βρίσκονται στις περιοχές των: Argentario, Mazara del Vallo, Chioggia και Imperia.
- Οι **εμπορικές αγορές**, στις οποίες μεταπωλούνται τα προϊόντα που αγοράζονται από τις ιχθυόσκαλες. Σημαντικότερες αγορές θεωρούνται: του Milano, του Torino και της Genova.
- Οι **μικτές αγορές** συνδυάζουν τα χαρακτηριστικά των δυο ανωτέρω. Ανάλογες αγορές λειτουργούν: στη Savona και στο Fiumicino.

Οι μεγάλοι διανομείς, ανάλογα με την εμπορική τους πολιτική, προχωρούν στην προμήθεια των προϊόντων τους είτε απευθείας, είτε μέσω μεσαζόντων. Σημειώνεται ότι, λειτουργεί υπό την εποπτεία του ΒΜΤΙ (Ιταλικό Ηλεκτρονικό Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων), ηλεκτρονική πλατφόρμα αγοροπωλησιών ιχθύων και θαλασσιών. Στην εν λόγω πλατφόρμα, έχουν τη δυνατότητα να εγγραφούν δωρεάν αγοραστές, πωλητές και μεσάζοντες, να καταχωρηθούν προσφορές, τιμοκατάλογοι ή προϊόντα που ενδιαφέρονται να προμηθευτούν, κλείνοντας ηλεκτρονικά συμφωνίες, είτε απευθείας είτε μέσω των μεσαζόντων.

Καθώς η γειτνίαση με τη θάλασσα παύει να αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση, η ιχθυαγορά του Milano θεωρείται η καλύτερη στην Ιταλία, τόσο λόγω της ποσότητας και της ποικιλίας των προϊόντων που προσφέρει, όσο και της ποιότητας (διατίθενται στην αγορά περισσότερα από 200 είδη ιχθύων, όστρεα και με χόνδρο, καρκινοειδών, κεφαλόποδων και δίθυρων μαλακίων από ιταλικές θάλασσες και από όλο τον κόσμο). Οι υποδομές της αγοράς είναι σύγχρονες και διατίθενται: νωπά προϊόντα, με αλίευση ή εκτροφή, κατεψυγμένα, διατηρημένα σε αλάτι ή καπνιστά και μεταποιημένα. Η αγορά του Milano καταλαμβάνει έκταση 10.962 τ.μ., στην οποία στεγάζονται 25 χονδρέμποροι και η ποσότητα των εμπορευμάτων που διακινείται ανέρχεται σε 10.000 τόνους. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το 2018 τα έσοδα ανήλθαν στα €80 εκ.. Όσον αφορά στην προέλευση των αλιευτικών προϊόντων, το 35% προέρχεται από την Ιταλία και το 65% από ξένες αγορές, ενώ το 70% αφορά σε προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας και το 30% σε αλιεύματα ελεύθερης θάλασσας.

Την ιχθυαγορά του Milano (όπως και όλες τις χονδρικές αγορές γεωργικών τροφίμων στο Μιλάνο) διαχειρίζεται η εταιρεία SogeMi S.p.A. . Πρόσφατα δε, κυκλοφόρησε το νέο σήμα ποιότητας "Mercato Ittico Milano" (MIM), για προϊόντα που προέρχονται από βιώσιμες μεθόδους αλιείας (PCP), οι οποίες σέβονται το περιβάλλον και προστατεύουν τα θαλάσσια είδη. Επιπλέον, εγγυάται την εφαρμογή καλών πρακτικών στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, από την αλιεία έως την πώληση.

Δ.2 ΠΩΛΗΣΗ ΙΧΘΥΩΝ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΩΝ ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Τα υπό εξέταση προϊόντα, πωλούνται στις μεγάλες αλυσίδες supermarket και υπεραγορών, στα μικρά ιχθυοπωλεία της γειτονιάς, στις μεγάλες ιχθυαγορές και στις λαϊκές αγορές. Στα μεγάλα supermarket και hypermarket λειτουργεί εσωτερικό ιχθυοπωλείο, από το οποίο ο καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να αγοράσει προϊόντα χύμα. Παράλληλα, διατίθενται προϊόντα συσκευασμένα, ολόκληρα ή καθαρισμένα ή φιλέτα, καθώς και ποικιλία θαλασσινών. Οι πιο συνηθισμένοι τύποι συσκευασιών είναι: πλαστικά σκαφάκια, σκαφάκια από φελιζόλ και πλαστικές σακούλες.

Το 70% των εισαγόμενων ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία πωλούνται ως φρέσκα/νωπά, το 10% κονσερβοποιημένα, το 12% ως κατεψυγμένα, και τα υπόλοιπα αποξηραμένα, καπνιστά ή σε άλμη. Το 71% των νωπών ιχθύων πωλείται μέσω καταστημάτων του δικτύου λιανικής και το 25% σε βιομηχανίες τροφίμων. Όσον αφορά στα θαλασσινά, περισσότερο από το 80% πωλείται μέσω των καταστημάτων του δικτύου λιανικής.

Το μεγαλύτερο μέρος των νωπών ιχθύων στα καταστήματα λιανικής (87%), πωλείται χωρίς εμπορικό σήμα, ενώ μόλις το 13% πωλείται με χρήση εμπορικού σήματος. Αντιθέτως, όσον αφορά στα κονσερβοποιημένα ή/και κατεψυγμένα προϊόντα, στην πλειοψηφία τους (πάνω από το 80%) πωλούνται με χρήση εμπορικού σήματος, ενώ τα υπόλοιπα με το εμπορικό σήμα του καταστήματος (private label). Καθώς ο αριθμός των εμπορικών σημάτων των νωπών ιχθύων και θαλασσινών που διατίθενται στην αγορά είναι μικρός, δεν υπάρχει κυρίαρχο εμπορικό σήμα. Αντίθετα, στον τομέα των κατεψυγμένων και κονσερβοποιημένων, το εμπορικό σήμα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και στην αγορά κυριαρχεί μικρός αριθμός μεγάλων παικτών (Iglo Group, Pescanova Italia, Bolton Group, Grupo Calvo).

Στον παρακάτω πίνακα 6, παραθέτουμε ενδεικτικές τιμές και συσκευασίες των διαφόρων τύπων ιχθύων και θαλασσινών, που πωλούνται στις μεγαλύτερες αλυσίδες supermarket, στην περιοχή της Β.Ιταλίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ	ΜΑΡΚΑ	ΕΙΔΟΣ	ΒΑΡΟΣ (g.)	ΤΙΜΗ	ΤΙΜΗ με το κιλό	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ
Esselunga	Angulas Aguinaga	Μύδια μαγειρεμένα al naturale βιολογικά	500 €	4,99 €	9,98	Ψυγείο
	Angulas Aguinaga	Μύδια μαγειρεμένα με ντομάτες	500 €	4,79 €	9,58	Ψυγείο
	Angulas Aguinaga	Μύδια μαγειρεμένα alla marinara	500 €	4,79 €	9,58	Ψυγείο
	EffellePesca	Μύδια βιολογικά	800 €	4,89 €	6,12	Ψυγείο
	Esselunga Bio	Λαβράκι καθαρισμένο βιολογικό	400 €	7,68 €	19,20	Ψυγείο
	Esselunga Bio	Τσιπούρα καθαρισμένη βιολογική	400 €	7,68 €	19,20	Ψυγείο
	Esselunga Naturama	Λαβράκι καθαρισμένο	350 €	6,12 €	17,49	Ψυγείο
	Esselunga Naturama	Τσιπούρα καθαρισμένη	450 €	7,87 €	17,49	Ψυγείο
	Esselunga	Λαβράκι 600-800	600 €	8,49 €	9,90	Ψυγείο
	Esselunga	Λαβράκι καθαρισμένο εκτροφής Ιταλίας	400 €	6,76 €	16,90	Ψυγείο
	Esselunga	Λαβράκι καθαρισμένο, 2 κομμάτια	530 €	6,31 €	11,90	Ψυγείο
	Esselunga	Λαβράκι ψαρεμένο καθαρισμένο	1200 €	47,88 €	39,90	Ψυγείο
	Esselunga	Μύδια	1000 €	4,10 €	4,10	Ψυγείο
	Esselunga	Τσιπούρα καθαρισμένη	600 €	8,49 €	14,15	Ψυγείο
	Esselunga	Τσιπούρα καθαρισμένη εκτροφής Ιταλίας	360 €	6,08 €	16,90	Ψυγείο
	Esselunga	Τσιπούρα καθαρισμένη ψαρεμένη	280 €	7,25 €	25,90	Ψυγείο
	Esselunga	Τσιπούρα καθαρισμένη, 2 κομμάτια	560 €	6,61 €	5,90	Ψυγείο
	Esselunga	Φέτες λαβρακιού	150 €	5,24 €	34,90	Ψυγείο
	Esselunga	Φέτες τσιπούρας	150 €	5,24 €	34,90	Ψυγείο
	Esselunga	Φιλέτο τσιπούρας	220 €	5,48 €	24,90	Ψυγείο
	Esselunga	Χταπόδι καθαρισμένο	750 €	17,92 €	23,90	Ψυγείο
	Cuoco di Brodo	Φιλέτο λαβρακιού	400 €	7,98 €	19,95	Κατάψυξη
	Cuoco di Brodo	Φιλέτο λαβρακιού	250 €	5,98 €	23,92	Κατάψυξη
	Cuoco di Brodo	Φιλέτο τσιπούρας	250 €	5,98 €	23,92	Κατάψυξη
	Cuoco di Brodo	Φιλέτο τσιπούρας	400 €	7,98 €	19,95	Κατάψυξη
	Findus	Φιλέτο λαβρακιού, 2 κομμάτια	200 €	7,49 €	37,45	Κατάψυξη
	Findus	Φιλέτο τσιπούρας, 2 κομμάτια	200 €	4,99 €	24,95	Κατάψυξη
	Esselunga	Χταπόδι	500 €	9,79 €	19,58	Κατάψυξη
	Esselunga	Μύδια Χιλής χωρίς όστρακο	300 €	3,99 €	13,31	Κατάψυξη
	Iberia	Tris μύδια, αχβάδες, γαρίδες, χωρίς όστρακο	250 €	3,98 €	15,92	Κατάψυξη
	Iberia	Χταπόδι καθαρισμένο ολόκληρο	1000 €	17,85 €	17,85	Κατάψυξη
	Iberia	Bis μύδια και αχβάδες χωρίς όστρακο	250 €	2,78 €	11,12	Κατάψυξη
	OggiPesce	Χταπόδια Ειρηνικού καθαρισμένα	400 €	2,78 €	6,95	Κατάψυξη
OggiPesce	Μύδια μαγειρεμένα χωρίς όστρακο	300 €	4,69 €	15,64	Κατάψυξη	
Iberia	Πλοκάμια μαγειρεμένου χταποδιού	300 €	8,35 €	27,82	Κατάψυξη	
Fribò	Ροδέλες χταποδιού	200 €	7,98 €	39,90	Κατάψυξη	
Fribò	Χταπόδι μαγειρεμένο	370 €	12,98 €	35,09	Κατάψυξη	
Fribò	Πλοκάμια μαγειρεμένου χταποδιού	300 €	9,90 €	33,01	Κατάψυξη	
Carrefour	Carrefour Bio	Μύδια βιολογικά	1000 €	4,69 €	4,69	Ψυγείο
	Copromar	Λαβράκι καθαρισμένο εκτροφής Ελλάδος/Τουρκίας, φρέσκο	400 €	4,78 €	11,90	Ψυγείο
	Copromar	Μύδια, φρέσκα	2000 €	9,00 €	4,50	Ψυγείο
	Copromar	Τσιπούρα καθαρισμένη εκτροφής Ελλάδος/Τουρκίας, 2 κομμάτια, φρέσκ	550 €	6,55 €	11,91	Ψυγείο
	Copromar	Φιλέτο λαβρακιού εκτροφής Ελλάδος/Τουρκίας, 2 κομμάτια, φρέσκα	220 €	5,48 €	24,91	Ψυγείο
	Copromar	Φιλέτο τσιπούρας εκτροφής Ελλάδος/Τουρκίας, 2 κομμάτια, φρέσκα	220 €	5,48 €	24,91	Ψυγείο
	Filiera Qualità Carrefour	Λαβράκι εκτροφής Ιταλίας	400 €	6,36 €	15,90	Ψυγείο
	Filiera Qualità Carrefour	Τσιπούρα εκτροφής Ιταλίας	400 €	5,96 €	14,90	Ψυγείο
	Nieditas	Μύδια εκτροφής Ιταλίας	1300 €	5,19 €	3,99	Ψυγείο
	Pesce Fresco	Φιλέτο λαβρακιού εκτροφής Κροατίας	250 €	6,48 €	25,92	Ψυγείο
	Pesce Fresco	Φιλέτο τσιπούρας εκτροφής Κροατίας	250 €	6,48 €	25,92	Ψυγείο
	Capitan Findus	Φιλέτο λαβρακιού, 2 κομμάτια	200 €	7,49 €	37,45	Κατάψυξη
	Capitan Findus	Φιλέτο τσιπούρας, 2 κομμάτια	200 €	7,49 €	37,45	Κατάψυξη
	Carrefour	Μύδια Χιλής χωρίς όστρακο	250 €	3,19 €	12,76	Κατάψυξη

Conad	Conad	Τσιπούρα καθαρισμένη, 4 κομμάτια	1000 €	17,99 €	17,99	Ψυγείο
	Conad Percorso Qualità	Λαβράκι καθαρισμένο	300 €	5,67 €	18,90	Ψυγείο
	Conad Percorso Qualità	Φιλέτο λαβρακιού εκτροφής Ιταλίας	150 €	5,10 €	33,99	Ψυγείο
	Conad Percorso Qualità	Φιλέτο τσιπούρας εκτροφής Ιταλίας	200 €	6,50 €	32,50	Ψυγείο
	Fish & Friends	Μύδια μαγειρεμένα alla tarantina	400 €	4,49 €	11,23	Ψυγείο
	Conad	Μύδια Χιλής χωρίς όστρακο	250 €	3,19 €	12,76	Κατάψυξη
	Conad	Φιλέτο λαβρακιού εκτροφής στην Μεσόγειο, 2 κομμάτια, φρέσκα	250 €	5,95 €	23,80	Κατάψυξη
	Conad	Φιλέτο τσιπούρας εκτροφής στην Μεσόγειο, 2 κομμάτια, φρέσκα	250 €	5,95 €	23,80	Κατάψυξη
Pam	Fish & Friends	Μύδια μαγειρεμένα al naturale	400 €	4,50 €	11,25	Ψυγείο
	Fish & Friends	Μύδια μαγειρεμένα alla tarantina	400 €	4,50 €	11,25	Ψυγείο
	Pam Panorama	Λαβράκι εκτροφής Ιταλίας	400 €	2,70 €	6,76	Ψυγείο
	Pam Panorama	Λαβράκι καθαρισμένο εκτροφής Ιταλίας	350 €	4,52 €	12,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Μύδια	1000 €	3,95 €	3,95	Ψυγείο
	Pam Panorama	Μύδια Σαρδηνίας	1300 €	5,07 €	3,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Τσιπούρα εκτροφής Ιταλίας	600 €	9,54 €	15,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Τσιπούρα καθαρισμένη	350 €	4,52 €	12,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Φιλέτο λαβρακιού	200 €	4,98 €	24,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Φιλέτο τσιπούρας	300 €	5,97 €	19,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Φιλέτο τσιπούρας	200 €	4,98 €	24,90	Ψυγείο
	Pam Panorama	Χταπόδι φρέσκο	1000 €	21,90 €	21,90	Ψυγείο
	Pesce Fresco	Τσιπούρα καθαρισμένη εκτροφής Ιταλίας	350 €	3,47 €	9,90	Ψυγείο
	Ferrer	Μύδια χωρίς όστρακο	250 €	4,39 €	17,56	Κατάψυξη
	Findus	Φιλέτο λαβρακιού	310 €	6,79 €	21,90	Κατάψυξη
	Findus	Φιλέτο λαβρακιού	200 €	6,99 €	34,95	Κατάψυξη
	Findus	Φιλέτο τσιπούρας	200 €	6,99 €	34,95	Κατάψυξη
	Gelo	Χταπόδι από το Μαρόκο	1100 €	18,59 €	16,90	Κατάψυξη
	Pam Panorama	Μύδια Χιλής χωρίς όστρακο	250 €	3,19 €	12,76	Κατάψυξη
	Pam Panorama	Φιλέτο λαβρακιού	250 €	6,29 €	25,16	Κατάψυξη
	Pam Panorama	Φιλέτο τσιπούρας	250 €	5,99 €	23,96	Κατάψυξη
	Pam Panorama	Χταπόδι καθαρισμένο	500 €	8,79 €	17,58	Κατάψυξη

Ε. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΤΑΛΙΑΣ

Το εμπορικό ισοζύγιο της Ιταλίας σε ιχθύες, μαλάκια και οστρακόδερμα (νωπά και κατεψυγμένα) είναι ελλειμματικό. Οι εισαγωγές της Ιταλίας το 2017 ανήλθαν σε €4.577 εκ., το 2018 σε €4.655 εκ., το 2019 σε €4.678 εκ., ενώ το 2020, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ISTAT, παρουσίασαν σημαντική μείωση και κυμάνθηκαν στα €3.931,7 εκ. ευρώ. Παράλληλα, το 2020, λόγω της πανδημίας, παρουσιάστηκε αντίστοιχα μείωση και στις εξαγωγές.

Ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Ιταλίας είναι η Ισπανία, η οποία καταλαμβάνει την πρώτη θέση τόσο στις εισαγωγές όσο και στις εξαγωγές. Όπως παρατηρείται στους ακόλουθους πίνακες, το 19,5% των συνολικών εισαγωγών της Ιταλίας προέρχεται από την Ισπανία, ενώ στην ισπανική αγορά κατευθύνεται το 24,45% των εξαγωγών της Ιταλίας.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι εξαγωγές της Ιταλίας κατευθύνονται κυρίως στις χώρες της ΕΕ, ενώ οι τρίτες χώρες προέλευσης των εισαγωγών της είναι: το Μαρόκο, το Εκουαδόρ, η Αργεντινή και η Ινδία.

Η Ελλάδα αποτελεί σημαντικό εμπορικό εταίρο της Ιταλίας στον τομέα των ιχθύων και θαλασσινών. Την τριετία 2017-2019 εξήγαγε κατά μέσο όρο προϊόντα αξίας €231 εκ. ετησίως και το 2020 προϊόντα αξίας €196,13 εκ. (5% επί του συνόλου των εισαγωγών της Ιταλίας), καταλαμβάνοντας την 5^η θέση ως προμηθεύτρια χώρα της ιταλικής αγοράς. Παράλληλα, το 2020, οι εξαγωγές της Ιταλίας στη χώρα μας ανήλθαν σε €7,45 εκ.,

σημειώνοντας σημαντική μείωση -57,66% σε σχέση με το 2017, ενώ η χώρα μας κατέλαβε την 14η θέση μεταξύ των αγορών προορισμού των ι/εξαγωγών.

Αναλύοντας τις εισαγωγές της Ιταλίας ανά είδος ιχθύων και θαλασσινών (πίνακας 10), διαπιστώνεται ότι τα προϊόντα με τα υψηλότερα μερίδια αγοράς είναι: οι τόνοι και οι παλαμίδες ΔΚ 160414 (17,86%), οι κατεψυγμένες γαρίδες ΔΚ 030617 (9,93%), οι τσιπούρες ΔΚ 03028530 (3,93%), τα λαβράκια ΔΚ 03028410 (3,62%) και οι σουπιές και τα καλαμάρια ΔΚ 030742 (1,89%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Εισαγωγές/Εξαγωγές ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία ως προς την αξία και τον όγκο (2017-2020)

SH02-03	Αξία (σε εκ. ευρώ)				Όγκος (σε kg)			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Εξαγωγές	430,9	429,1	425,9	383,1	88,7	88,3	89,2	80,7
Εισαγωγές	4.577	4.665,8	4.678,8	3.931,7	773,1	778,7	795,7	692,7
Ισοζύγιο	-4.146	-4.237	-4.253	-3.549	-684	-690	-707	-612

Πηγή: Istat Coeweb

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Αξία Εισαγωγών ιχθύων και θαλασσινών Ιταλίας ανά χώρα (2017-2020)

SH02-03	2017	2018	2019	2020	%Μεταβολή 17/20	Μερίδιο επί του συνόλου 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	4.576.023.214	4.665.847.269	4.678.804.097	3.931.678.623	-14,08%	100,00%
1. Ισπανία	898.053.992	939.311.916	951.794.273	770.147.713	-14,24%	19,59%
2. Ολλανδία	316.025.451	304.235.339	290.470.553	291.542.229	-7,75%	7,42%
3. Σουηδία	300.158.212	344.788.457	363.595.957	281.952.395	-6,07%	7,17%
4. Δανία	322.382.375	307.003.485	306.110.399	260.441.716	-19,21%	6,62%
5. Ελλάδα	229.358.044	234.451.251	231.992.798	196.132.787	-14,49%	4,99%
6. Μαρόκο	157.179.217	132.040.280	164.459.188	185.885.261	18,26%	4,73%
7. Γαλλία	236.638.518	223.294.036	217.359.328	164.941.162	-30,30%	4,20%
8. Πολωνία	88.144.943	109.276.123	123.016.269	129.028.891	46,38%	3,28%
9. Εκουαδόρ	155.760.626	156.657.232	146.115.381	128.984.346	-17,19%	3,28%
10. Αργεντινή	132.386.518	158.558.458	138.556.237	125.144.956	-5,47%	3,18%
11. Τουρκία	86.539.998	82.220.395	99.193.030	116.940.434	35,13%	2,97%
12. Ινδία	148.765.043	133.916.820	128.374.109	98.332.792	-33,90%	2,50%
13. Γερμανία	85.890.362	77.350.223	108.415.066	91.401.950	6,42%	2,32%
14. Ηνωμένο Βασίλειο	130.285.173	114.845.395	113.322.546	91.075.981	-30,09%	2,32%
15. Κροατία	62.374.755	66.161.007	60.998.357	73.134.117	17,25%	1,86%

Πηγή: Istat Coeweb

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Αξία Εξαγωγών ιχθύων και θαλασσινών Ιταλίας ανά χώρα (2017-2020)

SH02- 03	2017	2018	2019	2020	%Μεταβολή 17/20	Μερίδιο επί του συνόλου 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	430.950.025	429.100.133	425.911.499	383.158.377	-11,09%	100,00%
1. Ισπανία	120.326.551	113.658.109	97.311.487	93.670.797	-22,15%	24,45%
2. Γερμανία	49.591.131	52.998.561	50.510.567	49.509.872	-0,16%	12,92%
3. Γαλλία	42.703.089	42.491.407	42.527.955	32.454.754	-24,00%	8,47%
4. Αυστρία	28.155.251	29.052.801	29.571.163	27.544.597	-2,17%	7,19%
5. Πορτογαλία	4.423.961	12.033.119	21.647.804	24.794.631	460,46%	6,47%
6. Ελβετία	17.010.477	16.946.041	17.018.458	18.275.328	7,44%	4,77%
7. Μάλτα	27.988.632	25.392.519	23.351.252	18.163.208	-35,11%	4,74%
8. Κροατία	17.821.715	16.745.205	18.037.286	11.838.154	-33,57%	3,09%
9. Αλβανία	13.112.128	9.894.472	11.235.920	11.670.796	-10,99%	3,05%
10. Τυνησία	10.470.267	7.503.831	9.045.071	11.019.155	5,24%	2,88%
11. Σλοβενία	14.335.201	13.316.724	12.044.273	10.172.552	-29,04%	2,65%
12. Ρουμανία	12.450.912	13.370.413	14.743.675	9.915.879	-20,36%	2,59%
13. Πολωνία	6.850.857	9.600.529	9.774.367	7.488.111	9,30%	1,95%
14. Ελλάδα	17.599.942	16.216.188	14.835.724	7.452.193	-57,66%	1,94%
15. Ουγγαρία	6.434.193	11.477.280	7.294.570	7.266.961	12,94%	1,90%

Πηγή: Istat Coeweb

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Αξία Εισαγωγών ιχθύων και θαλασσινών Ιταλίας ανά είδος (2018-2020)

Σε χιλ. ευρώ		2018	2019	2020	% Μερίδιο επί του συνόλου
160414	Τόνιοι, παλαμιδες και παλαμιδες ρίκια (Sarda spp.) Τόνιοι και παλαμιδες	735.205.951	659.375.376	702.363.353	17,86%
030231	Τόνιοι λευκοί ή μακροπτερύγιοι (Thunnus alalunga)	8.040.043	6.162.185	5.359.732	0,14%
030235	Τόνιοι κόκκινοι Ατλαντικού και Ειρηνικού (Thunnus thynnus, Thunnus orientalis)	3.009.950	3.820.480	2.279.242	0,06%
030243	Σαρδέλες (Sardina pilchardus, Sardinops spp.), φρίσσες (Sardinella spp.), σαρδελορέγγες (Sprattus sprattus)	3.540.227	3.829.593	3.731.884	0,09%
030251	Μπακαλιάροι (Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus)	7.571.429	11.840.716	5.979.862	0,15%
030314	Πέστροφες (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus tshawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou, Oncorhynchus rhodurus), σολομοί Ατλαντικού (Salmo salar) και σολομοί του Δούναβη (Hucho hucho)	1.434.562	700.973	422.976	0,01%
030611	Καραβίδες (Palinurus spp., Panulirus spp., Jasus spp.)	10.681.701	12.784.184	7.497.585	0,19%
030612	Αστακοί (Homarus spp.)	8.989.305	9.538.613	6.716.149	0,17%
030617	Κατεψυγμένες γαρίδες, έστω και καπνιστές, με ή χωρίς κέλυφος	470.107.339	429.886.945	390.553.703	9,93%
030742	Σουπιές και καλαμάρια ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	82.180.657	88.589.199	74.333.428	1,89%
030751	Χταπόδια (Octopus spp.) Ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	22.685.655	24.871.839	19.238.903	0,49%
03019911	Σολομοί Ειρηνικού (Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tshawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou, Oncorhynchus rhodurus), σολομοί Ατλαντικού (Salmo salar) και σολομοί του Δούναβη (Hucho hucho)	2.518.246	2.485.573	974.918	0,02%
03022300	Γλώσσες (Solea spp.)	31.571.507	33.634.191	26.161.714	0,67%
03024200	Γαύροι (Engraulis spp.)	6.584.490	10.239.620	5.857.206	0,15%
03024700	Ξιφίας (Xiphias gladius)	36.545.498	38.449.575	31.987.293	0,81%
03028410	Λαβράκι (Dicentrarchus labrax)	157.824.138	151.560.218	142.198.268	3,62%
03028530	Τσιπούρες (Sparus aurata)	147.143.050	151.528.334	153.142.886	3,90%

Πηγή: Istat Coeweb

E.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 160414 (Τόνοι, παλαμίδες και παλαμίδες ρίκια (Sarda spp.), τόνοι και παλαμίδες)

Όπως παρατηρείται από τον πίνακα 10, τα προϊόντα της ΔΚ 160414 (τόνοι και παλαμίδες) το 2020 κατείχαν το μεγαλύτερο μερίδιο στις ιταλικές εισαγωγές ιχθύων και θαλασσινών (17,86%), και η αξία τους ανήλθε στα €702 εκ.. Οι εισαγωγές της Δ.Κ. 160414, το 2019 παρουσίασαν μείωση -10% σε σχέση με το 2018, ενώ το 2020 σημείωσαν αύξηση +6,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι σημαντικότερες προμηθεύτριες χώρες της Ιταλίας είναι: η Ισπανία (35,03%), το Εκουαδόρ (13,14%), η Ινδονησία (7,49%) και ο Μαυρίκιος (6,91%). Οι εξαγωγές της Ιταλίας αντίστοιχα σημείωσαν υψηλές επιδόσεις και ανήλθαν το 2018 σε €175 εκ., το 2019 σε €178 εκ. και το 2020 σε €213 εκ.. Σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι είναι: η Γερμανία (10,04% των εξαγωγών), η Ελλάδα (8,21%), η Ισπανία (7,9%) και η Αυστρία (7,04%). Οι εξαγωγές της Ιταλίας στην Ελλάδα την τριετία 2018-2020 παρέμειναν σταθερές και κυμάνθηκαν στα €17 εκ. ετησίως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Εισαγωγές/Εξαγωγές Ιταλίας ΔΚ 160414

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
Δ.Κ. 160414 Τόνοι, παλαμίδες και παλαμίδες ρίκια (Sarda spp.) τόνοι και παλαμίδες					
160414	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	735.205.951	659.375.376	702.363.353	-4,47%	100,00%
Spain	248.335.946	214.524.791	246.066.277	-0,91%	35,03%
Ecuador	105.339.220	97.310.729	92.274.830	-12,40%	13,14%
Indonesia	32.883.888	46.016.692	52.598.065	59,95%	7,49%
Mauritius	37.027.092	37.214.578	48.556.761	31,14%	6,91%
Solomon Islands	47.391.754	52.712.072	44.097.403	-6,95%	6,28%
Ivory Coast	52.072.228	41.565.819	33.796.319	-35,10%	4,81%
Colombia	44.522.126	31.873.167	32.540.676	-26,91%	4,63%
Seychelles	39.548.023	26.051.710	31.817.705	-19,55%	4,53%
El Salvador	21.053.783	15.632.839	22.758.724	8,10%	3,24%
Portugal	20.417.987	20.268.354	20.232.422	-0,91%	2,88%
Papua New Guinea	9.171.500	18.706.223	18.953.461	106,66%	2,70%
Philippines	13.541.877	7.729.275	17.000.552	25,54%	2,42%
China	6.032.735	2.782.588	7.872.822	30,50%	1,12%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
Δ.Κ. 160414 Τόνοι, παλαμίδες και παλαμίδες ρίκια (<i>Sarda spp.</i>) τόνοι και παλαμίδες					
160414	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	175.204.807	178.353.102	213.314.820	21,75%	100,00%
Germany	22.692.447	21.437.358	21.420.505	-5,61%	10,04%
Greece	17.833.285	17.500.998	17.503.755	-1,85%	8,21%
Spain	2.547.176	1.152.655	16.851.285	561,57%	7,90%
Austria	11.019.881	12.562.226	15.007.553	36,19%	7,04%
Canada	10.267.447	10.908.089	12.950.725	26,13%	6,07%
Czech Republic	9.844.341	12.165.257	12.375.465	25,71%	5,80%
Slovenia	10.394.974	11.179.784	12.373.888	19,04%	5,80%
Switzerland	9.156.083	7.274.441	10.811.710	18,08%	5,07%
Croatia	6.404.673	8.218.976	9.663.350	50,88%	4,53%

Πηγή: Istat Coeweb

E.2 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 030617 (Κατεψυγμένες γαρίδες, έστω και καπνιστές, με ή χωρίς κέλυφος)

Το 2020 οι κατεψυγμένες γαρίδες (ΔΚ 030617) κατείχαν υψηλό μερίδιο στο σύνολο των εισαγωγών ιχθύων και θαλασσινών της Ιταλίας (9,93%), και η αξία τους ανήλθε στα €390 εκ.. Παρά το γεγονός, ότι η θέση του προϊόντος στην αγορά παραμένει κυρίαρχη, παρατηρείται σταδιακά σταθερή πτώση των εισαγωγών από το 2018.

Οι σημαντικότερες προμηθεύτριες χώρες της Ιταλίας είναι: το Εκουαδόρ (32,92%), η Αργεντινή (26%), η Ισπανία (14,80%) και η Ινδία (7,88%). Όπως παρατηρείται στον ακόλουθο πίνακα 12, την υπό εξέταση περίοδο, οι εξαγωγές προς την Ιταλία των προαναφερθέντων χωρών (Εκουαδόρ, Αργεντινή, Ισπανία) παρουσίασαν διακυμάνσεις ανάλογες με τις διακυμάνσεις του συνόλου των εισαγωγών της Δ.Κ.030617. Αντίθετα, οι εξαγωγές της Ινδίας, το 2020, παρουσίασαν αύξηση +13,96% και βελτίωσαν το μερίδιο τους στην αγορά.

Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές κατεψυγμένων γαρίδων (Δ.Κ. 030617), ανήλθαν σε €16.6 εκ., εκ των οποίων το 50,10% κατευθύνθηκε στην Ισπανία. Άλλοι σημαντικότεροι εταίροι είναι: η Γερμανία (8,07%), η Γαλλία (7,96%) και η Αλβανία (4,58%). Γενικά οι εξαγωγές της Ιταλίας της ΔΚ 030617 είναι χαμηλές και το 2020 κατέγραψαν μείωση -34,74% σε σχέση με το 2018 (από €25,5 εκ. το 2018 σε €16,6 εκ. το 2020).

Το 2020, η χώρα μας κατείχε μερίδιο μόλις 0,45% επί των συνολικών εισαγωγών της Ιταλίας και 1,97% επί των εξαγωγών της.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Εισαγωγές/Εξαγωγές Ιταλίας ΔΚ 030617

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 030617 Κατεψυγμένες γαρίδες, έστω και καπνιστές, με ή χωρίς κέλυφος					
030617	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	470.107.339	429.886.945	390.553.703	-16,92%	100,00%
Ecuador	152.179.376	144.276.638	128.557.894	-15,52%	32,92%
Argentina	141.538.012	119.176.034	101.557.724	-28,25%	26,00%
Spain	64.093.157	58.955.070	57.787.993	-9,84%	14,80%
India	27.000.991	29.359.581	30.769.812	13,96%	7,88%
Tunisia	14.405.954	13.884.992	12.930.155	-10,24%	3,31%
Denmark	9.475.718	8.936.536	9.114.499	-3,81%	2,33%
Vietnam	14.060.987	8.939.082	8.660.044	-38,41%	2,22%
Thailand	6.619.587	4.014.960	5.197.496	-21,48%	1,33%
Portugal	4.054.503	4.762.860	4.930.548	21,61%	1,26%
Belgium	3.814.076	4.684.347	4.894.027	28,31%	1,25%
Ireland	2.875.149	1.842.642	2.091.744	-27,25%	0,54%
France	1.375.570	1.505.550	2.045.887	48,73%	0,52%
Albania	2.148.120	2.213.832	1.969.651	-8,31%	0,50%
Greece	994.757	1.460.996	1.760.837	77,01%	0,45%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 030617 Κατεψυγμένες γαρίδες, έστω και καπνιστές, με ή χωρίς κέλυφος					
030617	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	25.507.323	25.586.456	16.644.916	-34,74%	100,00%
Spain	15.324.678	14.230.395	8.338.478	-45,59%	50,10%
Germany	1.361.558	1.428.670	1.342.669	-1,39%	8,07%
France	1.093.898	1.752.953	1.324.696	21,10%	7,96%
Albania	687.051	1.115.071	763.073	11,06%	4,58%
Malta	1.119.211	990.354	702.052	-37,27%	4,22%
Slovenia	601.092	669.776	665.560	10,73%	4,00%
Austria	614.762	717.915	646.364	5,14%	3,88%
Ireland	1.558	95.892	463.759	29.666,30%	2,79%
Romania	204.007	225.345	396.797	94,50%	2,38%
Croatia	682.030	732.638	351.917	-48,40%	2,11%
Greece	750.465	692.988	328.489	-56,23%	1,97%
Hungary	774.550	663.926	303.183	-60,86%	1,82%
Switzerland	212.553	147.372	193.330	-9,04%	1,16%

Ε.3 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 030742 (Σουπιές και καλαμάρια ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη)

Οι εισαγωγές των προϊόντων της Δ.Κ. 030742, την περίοδο 2018-20, παρουσίασαν σημαντικές διακυμάνσεις. Συγκεκριμένα, το 2018 ανήλθαν στα €82 εκ., το 2019 στα €88 εκ. παρουσιάζοντας αύξηση +7,31% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το 2020 στα €74 εκ., καταγράφοντας μείωση -15,91% σε σχέση με το 2019.

Οι σημαντικότερες προμηθεύτριες χώρες της Ιταλίας είναι: η Ισπανία (48,05%), η Γαλλία (21,46%), η Ολλανδία (12,96%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (7,53%). Η Ελλάδα, με μερίδιο 0,42% της αγοράς καταλαμβάνει την 10η θέση.

Παράλληλα, οι εξαγωγές των προϊόντων της εν λόγω Δ.Κ., την διετία 2018-19 παρέμειναν σταθερές, ενώ το 2020 παρουσίασαν σημαντική μείωση -38,54% σε σχέση με το 2018 και κυμάνθηκαν στα €3,1 εκ.. Τα εν λόγω προϊόντα κατευθύνθηκαν στις παρακάτω αγορές: Ισπανία (25,06%), Γερμανία (24,54%), Ρουμανία (9,93%) και Γαλλία (8,51%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Εισαγωγές/Εξαγωγές Ιταλίας ΔΚ 030742

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 030742 Σουπιές και καλαμάρια ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη					
03742	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	82.180.657	88.589.199	74.333.428	-9,55%	100,00%
Spain	34.545.508	36.967.020	35.717.367	3,39%	48,05%
France	25.825.745	23.845.939	15.949.288	-38,24%	21,46%
Netherlands	5.133.895	6.655.402	9.635.953	87,69%	12,96%
United Kingdom	7.677.794	7.478.301	5.598.500	-27,08%	7,53%
Tunisia	2.940.096	2.804.627	1.860.685	-36,71%	2,50%
Turkey	0	1.443	1.203.769	120.376.900,00%	1,62%
Portugal	1.783.681	3.120.615	1.194.050	-33,06%	1,61%
Croatia	682.621	816.776	1.090.941	59,82%	1,47%
Belgium	1.700.623	1.068.539	701.875	-58,73%	0,94%
Greece	182.822	1.076.817	313.496	71,48%	0,42%
Slovenia	294.294	304.565	277.597	-5,67%	0,37%
Irlande	270.115	691.093	274.228	1,52%	0,37%
Denmark	217.259	721.386	204.280	-5,97%	0,27%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΠΡΟΪΟΝ 030617 Σουπιές και καλαμάρια ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη

03742	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	5.069.975	5.054.637	3.116.054	-38,54%	100,00%
Spain	308.619	184.646	780.887	153,03%	25,06%
Germany	1.028.914	1.007.632	764.543	-25,69%	24,54%
Romania	506.131	508.253	309.294	-38,89%	9,93%
France	479.059	396.318	265.082	-44,67%	8,51%
Switzerland	298.259	286.635	205.860	-30,98%	6,61%
Portugal	1.205.309	1.218.495	184.572	-84,69%	5,92%
Croatia	274.111	139.794	136.017	-50,38%	4,37%
Malta	223.823	360.282	88.480	-60,47%	2,84%
Netherlands	143.228	289.184	86.164	-39,84%	2,77%
Slovenia	100.334	111.644	73.901	-26,35%	2,37%

E.4 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 03028410 (Λαβράκι Dicentrarchus Labrax)

Οι εισαγωγές προϊόντων της ΔΚ 03028410 αποτελούν το 3,62% των συνολικών εισαγωγών ιχθύων και θαλασσινών της Ιταλίας. Την περίοδο 2018-2020 οι εισαγωγές προϊόντων της Δ.Κ. 03028410 ακολούθησαν πτωτική πορεία. Πιο συγκεκριμένα, το 2018 ανήλθαν σε €157,8 εκ., το 2019 σε €151,5 εκ. (-4%) και το 2020 σε € 142,2 εκ. (-6,13%). Η Ιταλία εισήγαγε προϊόντα της ΔΚ 03028410 κατά κύριο λόγο από την Ελλάδα (54,86%), την Τουρκία (18,46%) την Κροατία (15,85%) και την Ισπανία (3,56%). Παρά την πρώτη θέση που κατέχει η Ελλάδα, οι εισαγωγές λαβρακίου από την χώρα μας, το 2020, παρουσίασαν μείωση -17,96% σε σχέση με το 2018 και κυμάνθηκαν στα €95 εκ. το 2018, στα €86 εκ. το 2019 και στα €78 εκ. το 2020. Επισημαίνουμε ότι, την υπό εξέταση περίοδο, η ποσοστιαία μείωση των εισαγωγών από την Ελλάδα είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μείωση των εισαγωγών της Ιταλίας στην συγκεκριμένη Δ.Κ. Αναλυτικότερα, το μερίδιο αγοράς της χώρας μας παρουσίασε φθίνουσα πορεία την τριετία 2018 - 2020 (60,25% το 2018, 56,80% το 2019 και 54,85% το 2020), ενώ παράλληλα αυξήθηκε το μερίδιο αγοράς της Τουρκίας και της Κροατίας (Τουρκία: από 14,52% το 2018 σε 18,46% το 2020, Κροατία: από 13,13% το 2018 σε 15,85% το 2020).

Αντιθέτως, οι /εξαγωγές της ΔΚ 03028410, την υπό εξέταση περίοδο, παρουσίασαν αύξηση +32,13% και προμήθευσαν τις ακόλουθες αγορές: Πορτογαλία (33,43%), Γαλλία (18,59%), Ηνωμένο Βασίλειο (10%) και Γερμανία (8,39%).

Σημειώνεται ότι, οι εξαγωγές στην Πορτογαλία κατέγραψαν σημαντική αύξηση +112,15%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Εισαγωγές/Εξαγωγές Ιταλίας ΔΚ 03028410

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 03028410 Λαβράκι (Dicentrarchus labrax)					
03028410	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	157.824.138	151.560.218	142.198.268	-9,90%	100,00%
Greece	95.084.953	86.089.795	78.007.306	-17,96%	54,86%
Turkey	22.915.542	26.307.454	26.249.120	14,55%	18,46%
Croatia	20.721.565	16.181.236	22.545.489	8,80%	15,85%
Spain	10.505.596	11.679.726	5.067.160	-51,77%	3,56%
France	3.232.340	3.046.636	3.256.954	0,76%	2,29%
Netherlands	2.265.112	3.080.700	3.079.272	35,94%	2,17%
Albania	1.015.775	833.116	1.681.339	65,52%	1,18%
Slovenia	92.186	289.596	529.769	474,67%	0,37%
Egypt	1.125.450	1.205.276	481.197	-57,24%	0,34%
Bulgaria	111.130	421.786	443.093	298,72%	0,31%
Portugal	398.976	558.390	407.549	2,15%	0,29%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 03028410 Λαβράκι (Dicentrarchus labrax)					
03028410	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	16.705.998	19.231.352	22.073.210	32,13%	100,00%
Portugal	3.478.111	5.883.366	7.378.913	112,15%	33,43%
France	4.021.407	4.311.020	4.102.610	2,02%	18,59%
United Kingdom	750.520	938.183	2.208.352	194,24%	10,00%
Germany	2.127.648	1.628.404	1.851.693	-12,97%	8,39%
Spain	177.142	652.787	1.564.190	783,01%	7,09%
Austria	1.486.865	1.497.352	1.247.487	-16,10%	5,65%
Malta	1.439.248	1.520.230	1.093.617	-24,01%	4,95%
Slovenia	640.170	599.131	815.891	27,45%	3,70%
Switzerland	701.478	630.615	598.519	-14,68%	2,71%
Croatia	482.860	273.819	273.653	-43,33%	1,24%

Πηγή: Istat

E.5 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ Δ.Κ. 03025830 (Τσιπούρες Sparus Aurata)

Οι εισαγωγές προϊόντων της ΔΚ 03025830 αποτελούν το 3,9% των συνολικών εισαγωγών ιχθύων και θαλασσινών της Ιταλίας. Την περίοδο 2018-2020 οι εισαγωγές της Δ.Κ. 03025830 ακολούθησαν ανοδική πορεία. Πιο συγκεκριμένα, το 2018 ανήλθαν σε €147,1 εκ., το 2019 σε €151,5 εκ. (+ 2,99 %) και το 2020 σε €153,1 εκ. (+ 1,06%). Την πρώτη θέση στην αγορά κατέχει η Ελλάδα, από την οποία προέρχεται το 44,56% του συνόλου των εισαγωγών τσιπούρας, ακολουθούμενη από την Τουρκία (24,83%) και την Κροατία (13,29%). Παρά τη σταθερά πρώτη θέση της χώρας μας, το μερίδιο αγοράς μειώθηκε από 56,73% το 2018 σε 44,56% το 2020, ενώ παράλληλα αυξήθηκε το μερίδιο αγοράς της Τουρκίας, της Κροατίας και της Αλβανίας (Τουρκία: από 17,61% το 2018 σε 24,83% το 2020, Κροατία: από 9,06% το 2018 σε 13,29% το 2020, Αλβανία: από 2,83% το 2018 σε 4,47% το 2020).

Όσον αφορά στις εξαγωγές της Ιταλίας (ΔΚ 03025830), την υπό εξέταση περίοδο, παρουσίασαν αύξηση +60,62% σε σχέση με το 2018 και προμήθευσαν τις ακόλουθες αγορές: Πορτογαλία (45,21%), Γερμανία (20,92 %), Γαλλία (16,64%) και Αυστρία (4,64%). Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση των εξαγωγών προς την Πορτογαλία, η οποία άγγιξε το + 221,34%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Εισαγωγές/Εξαγωγές Ιταλίας ΔΚ 03025830

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 03025830 Τσιπούρες (Sparus aurata)					
03025830	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εισαγωγών	147.143.050	151.528.334	153.142.886	4,08%	100,00%
Greece	83.475.417	75.764.336	68.241.510	-18,25%	44,56%
Turkey	25.914.193	34.152.532	38.018.645	46,71%	24,83%
Croatia	13.333.917	14.281.618	20.346.263	52,59%	13,29%
Malta	7.310.274	6.031.963	7.897.180	8,03%	5,16%
Albania	4.159.864	5.067.659	6.844.257	64,53%	4,47%
Spain	7.192.700	7.226.625	4.886.719	-32,06%	3,19%
Netherlands	2.090.717	2.640.834	2.684.352	28,39%	1,75%
France	1.984.645	1.752.361	1.662.607	-16,23%	1,09%
Bulgaria	144.368	636.452	1.150.542	696,95%	0,75%
Slovenia	42.270	154.752	668.129	1.480,62%	0,44%
Cyprus	666.797	477.357	295.020	-55,76%	0,19%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ					
ΠΡΟΪΟΝ 03028530 Τσιπούρες (Sparus aurata)					
03025830	2018	2019	2020	%Μεταβολή 18/20	Μερίδιο Αγοράς 2020 (%)
Σύνολο εξαγωγών	20.812.617	27.414.366	33.428.437	60,62%	100,00%
Portugal	4.702.821	10.868.335	15.112.153	221,34%	45,21%
Germany	4.820.706	4.717.646	6.993.709	45,08%	20,92%
France	6.392.855	6.487.856	5.560.994	-13,01%	16,64%
Austria	1.685.626	1.741.390	1.552.533	-7,90%	4,64%
United Kingdom	402.705	554.596	1.113.321	176,46%	3,33%
Slovenia	408.575	346.900	1.048.969	156,74%	3,14%
Switzerland	464.187	622.140	671.850	44,74%	2,01%
Spain	162.481	316.763	336.143	106,88%	1,01%
Czech Republic	211.672	212.789	157.627	-25,53%	0,47%
Romania	163.527	145.614	141.681	-13,36%	0,42%

Πηγή: Istat

ΣΤ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΛΟΜΒΑΡΔΙΑΣ

Εξετάζοντας συνδυαστικά τους πίνακες 8 και 17, παρατηρούμε ότι, το 2020, το 20,9% των ελληνικών εξαγωγών νωπών ιχθύων στην Ιταλία κατευθύνθηκε στην περιφέρεια της Λομβαρδίας. Επιπλέον, στο σύνολο των εισαγωγών ιχθύων της Ιταλίας, την ίδια περίοδο, η περιφέρεια της Λομβαρδίας κατείχε μερίδιο 6,9% (€ 277,9 εκ. σε σύνολο €3,9 δις).

Ακόμη, από τον πίνακα 16 διαπιστώνεται ότι, οι εξαγωγές κατέγραψαν αύξηση +18,84% και οι εισαγωγές μείωση -17%.

Ειδικότερα το 2020, οι εισαγωγές ιχθύων της Λομβαρδίας παρουσίασαν σημαντική μείωση - 31,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και ανήλθαν στα € 277,9 εκ.. Οι κυριότερες χώρες που προμήθευσαν την Λομβαρδία ήταν: η Ελβετία (34,32% των εισαγωγών), η Ισπανία (19,38%) και η Ελλάδα (14,74%).

Παράλληλα, το 2020, οι εξαγωγές της Λομβαρδίας σε ιχθύες και θαλασσινά, παρουσίασαν ελαφρά μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-2,38%) και κατευθύνθηκαν στις ακόλουθες αγορές: Πολωνία (40,27%), Ελβετία (14,30%) και Αυστρία (9,11%). Επισημαίνεται ότι η Ιταλία ήταν η πρώτη Ευρωπαϊκή χώρα στην οποία καταγράφηκε η εξάπλωση του ιού covid-19 στις 20 Φεβρουαρίου 2020 και η περιφέρεια της Λομβαρδίας εξελίχθηκε στο επίκεντρο της πανδημίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Εισαγωγές/Εξαγωγές ιχθύων και προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας στην Λομβαρδία (2017-2020)

	Αξία (σε εκ. ευρώ)			
	2017	2018	2019	2020
Εξαγωγές	6,9	7,7	8,4	8,2
Εισαγωγές	335,8	340,7	403,9	277,9
Ισοζύγιο	-328,1	-332,3	-395,7	-269,7

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Λομβαρδίας στην αγορά ιχθύων και προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας (2018-2020)

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΛΟΜΒΑΡΔΙΑΣ

	2018	2019	2020	Μερίδιο επί του συνόλου 2020
Σύνολο εισαγωγών	340.755.141	403.972.685	277.925.424	100,00%
Ελβετία	126.987.236	148.049.534	95.388.212	34,32%
Ισπανία	68.549.735	81.886.003	53.850.580	19,38%
Ελλάδα	48.873.330	50.996.301	40.973.229	14,74%
Δανία	17.616.762	27.817.497	20.600.273	7,41%
Ολλανδία	19.307.919	20.374.733	20.320.098	7,31%
Γαλλία	24.541.641	23.682.170	13.388.149	4,82%
Τουρκία	453.705	10.163.392	12.019.701	4,32%
Ηνωμένο Βασίλειο	7.677.579	8.117.607	4.829.966	1,74%
Καναδάς	2.267.127	4.585.802	2.603.224	0,94%
Πορτογαλία	3.687.277	3.494.774	2.205.628	0,79%
Τυνησία	1.933.304	331.639	1.444.891	0,52%
Φινλανδία	2.036.541	1.992.962	1.431.275	0,51%
Ηνωμένες Πολιτείες	8.264.578	5.934.687	1.107.816	0,40%
Κροατία	567.721	1.385.668	901.548	0,32%

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΛΟΜΒΑΡΔΙΑΣ

	2018	2019	2020	Μερίδιο επί του συνόλου 2020
Σύνολο εξαγωγών	7.714.806	8.430.285	8.168.218	100,00%
Πολωνία	69.809	2.233.195	3.289.739	40,27%
Ελβετία	1.322.432	1.314.992	1.168.305	14,30%
Αυστρία	168.681	230.525	744.473	9,11%
Γερμανία	2.002.723	1.589.649	594.553	7,28%
Γαλλία	860.476	305.515	513.386	6,29%
Ισπανία	767.911	128.158	335.137	4,10%
Κίνα	20.664	291.308	268.006	3,28%
Τσεχία	51.768	97.607	177.801	2,18%
Πορτογαλία	62.619	36.852	118.225	1,45%
Ηνωμένες Πολιτείες	476.992	434.693	115.867	1,42%
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	38.332	41.798	113.324	1,39%
Ταϊβάν	43.905	40.211	83.260	1,02%
Δανία	185.752	49.972	80.240	0,98%
Βέλγιο	70.821	78.587	78.747	0,96%

Z. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΧΘΥΩΝ

Η Ελλάδα είναι από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της Ιταλίας στον τομέα των ιχθύων χάρη στην εγγύτητα μεταξύ των χωρών και την άμεση πρόσβαση στη θάλασσα. Όπως αποτυπώνεται στον πίνακα 18, οι εξαγωγές της χώρας μας προς την Ιταλία το 2017 σημείωσαν άνοδο +1,6% σε σχέση με το 2016 και το 2018 άνοδο +2,84% σε σχέση με το 2017. Αντίθετα, μειώθηκαν το 2019 κατά -1,03% σε σχέση με το 2018 και το 2020 κατά -15,32% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Συνολικά, η χώρα μας, την περίοδο 2018 – 2020 κατείχε την πέμπτη θέση στις εισαγωγές.

Η Ιταλία εισάγει κατά κύριο λόγο από την Ελλάδα ψάρια νωπά ή διατηρημένα σε απλή ψύξη (86,73%), ακολουθούμενα από φιλέτα απλής ψύξης ή κατεψυγμένα (6,41%) και μαλάκια (3,43%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Ελληνικές εξαγωγές ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία, 2-ψήφια και 4-ψήφια ανάλυση (2016-2020)

Εκγλ. ευρώ	2016	2017	2018	2019	2020	Μερίδιο επί του συνόλου
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛ. ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	222.766	226.458	232.897	230.493	195.187	
% ΕΤ. ΜΕΤ. ΣΥΝ. ΕΛΛ. ΕΞΑΓ.		1,66%	2,84%	-1,03%	-15,32%	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Σ.Ο.	222.354	225.976	232.739	230.194	194.750	
'0301 Ψάρια ζωντανά	2.671	3.620	2.959	2.054	1.262	0,65%
'0302 Ψάρια νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304	199.144	198.380	204.836	204.466	169.283	86,73%
'0303 Ψάρια κατεψυγμένα, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304	861	1.854	2.874	1.500	1.758	0,90%
'0304 Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών (έστρω και αλεσμένα), νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	7.205	10.476	12.768	12.097	12.510	6,41%
'0305 Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια καπνιστά,	1.114	971	1.061	1.090	990	0,51%
'0306 Μαλακόστρακα	1.476	876	1.438	2.570	1.949	1,00%
'0307 Μαλάκια	9.849	9.731	6.729	6.270	6.699	3,43%
'0308 Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια	34	68	74	147	299	0,15%
ΚΑΤ. 1604 & 1605 Σ.Ο.	412	482	158	299	437	
'1604 Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών. Χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	226	235	80	251	328	0,17%
'1605 Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, πασασκευασμένα ή διατηρημένα	186	247	78	48	109	0,06%

Πηγή: *Trademap.org*

Στον κάτωθι πίνακα 19, παρουσιάζονται αναλυτικότερα οι ελληνικές εξαγωγές στην Ιταλία ανά είδος. Συμπερασματικά, τα λαβράκια και οι τσιπούρες απλής ψύξης ή κατεψυγμένες, αποτελούν το 75% των ελληνικών εξαγωγών ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία και η συνολική τους αξία ανήλθε το 2018 σε €180,6 εκ., το 2019 σε €162,7 εκ. και το 2020 σε €146,5 εκ.. Επίσης, εξάγονται σε μικρότερες ποσότητες μύδια απλής ψύξης και κατεψυγμένα χταπόδια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Ελληνικές εξαγωγές ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία, 8-ψήφια ανάλυση (2016-2020)

Σε ευρώ		2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛ. ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ		232.897.000	230.493.000	195.187.000
03022300	Γλώσσες (Solea spp.)	15.940	1.393.813	34.897
03024310	Σαρδέλες του είδους <i>Sardina pilchardus</i>	23.001	17.264	3.087
03028410	Λαβράκι (<i>Dicentrarchus labrax</i>)	95.084.953	86.089.795	78.007.306
03028490	Άλλα Σπαρίδες θάλασσας (Sparidae) των ειδών <i>Dentex dentex</i> και	478.930	150.182	28.745
03028510	<i>Pagellus</i> spp.	687.230	669.943	1.153.359
03028530	Τσιπούρες (<i>Sparus aurata</i>)	83.475.417	75.764.336	68.241.510
03028590	Άλλες	2.137.921	3.015.140	2.987.493
03038410	Λαβράκι (<i>Dicentrarchus labrax</i>) κατεψυγμένο	198.894	85.508	994.203
03038955	Τσιπούρες (<i>Sparus aurata</i>) κατεψυγμένες	2.093.096	848.366	279.380
03044410	Μπακαλιάρων (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) και βορειομπακαλιάρων (<i>Boreogadus saida</i>)	6.575	377.855	17.187
03044500	Ξιφίας (<i>Xiphias gladius</i>)	4.431	0	41.354
03044990	Άλλα του γένους σκορπιών του Βορρά ή σεβαστών (<i>Sebastes</i> spp.)	1.630.400	1.770.856	1.871.894
03061990	Άλλες καρβίδες του γλυκού νερού	78.854	163.740	45.032
03073110	<i>Mytilus</i> spp. ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	2.959.516	5.338.333	2.192.503
03073210	<i>Mytilus</i> spp. κατεψυγμένα	29.686	38	29.962
03073920	Άλλα <i>Mytilus</i> spp.	190	24.584	20.612
03074210	Σουπιές (<i>Sepia officinalis</i> , <i>Rossia macrosoma</i>) και σεπιόλες (<i>Sepioloa</i> spp.)	92.869	178.000	115.413
03074230	Καλαμάρια γενικά (<i>Ommastrephes</i> spp., <i>Nototodaros</i> spp., <i>Sepioteuthis</i> spp.)	176	120.170	23.812
03074240	Θράψαλο, καλαμαράκι (<i>Todarodes sagittatus</i>)	14.696	106.213	21.101
03074290	Άλλα	75.081	65.347	147.350
03075100	Χταπόδια (<i>Octopus</i> spp.) ζωντανά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	139.000	118.119	352.480
03075200	Χταπόδια (<i>Octopus</i> spp.) κατεψυγμένα	1.779.640	1.509.664	2.317.119
03082100	Αχινοί (<i>Strongylocentrotus</i> spp., <i>Paracentrotus lividus</i> , <i>Loxechinus albus</i> , <i>Echinus esculentus</i>) ζωντανοί, νωποί ή διατηρημένοι με απλή ψύξη	55.728	14.573	100.558
16041600	Αντσούγιες	29.595	107.278	179.811

Πηγή: *Trademap.org*

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Τιμές εισαγωγής λαβρακίου και τσιπούρας σε € (έτος 2020)

Δ.Κ.	Τιμή εισαγόμενου προϊόντος από την Ελλάδα	Τιμή εισαγόμενου προϊόντος από την Τουρκία	Τιμή εισαγόμενου προϊόντος από την Κροατία	Τιμή εισαγόμενου προϊόντος από την Ισπανία	Τιμή εισαγόμενου προϊόντος από την Αλβανία
03028410 Λαβράκια (<i>Dicentrarchus</i> spp.)	4,923	3,951	5,419	8,918	3,800
03028530 Τσιπούρες (<i>Sparus aurata</i>)	4,410	3,803	5,248	9,587	3,692

Πηγή: *Trademap.org*

Όπως παρατηρείται από τον πίνακα 20, αναφορικά με τις τιμές εισαγωγής των σημαντικότερων προϊόντων που εξάγει η Ελλάδα στην Ιταλία, διαπιστώνεται ότι ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός αναφορικά με την τιμή εισαγωγής προέρχεται από την Τουρκία (τιμή εισαγωγής λαβρακίου από την Ελλάδα €4,923, έναντι €3,951 από την Τουρκία και τιμή εισαγωγής τσιπούρας από την Ελλάδα €4,410, έναντι €3,803 από την Τουρκία).

Σημειώνεται ότι, λόγω της πανδημίας και της δραματικής μείωσης των τουριστικών αφίξεων στην Τουρκία, τα εν λόγω προϊόντα συσσωρεύτηκαν στην εγχώρια αγορά με αποτέλεσμα την αναγκαστική διοχέτευση τους στις αγορές του εξωτερικού σε πολύ χαμηλές τιμές.

Τέλος, η πτώση στις εισαγωγές λαβρακίου και τσιπούρας από την Ελλάδα το 2020, οφείλεται βασικά στην δραματική μείωση του κύκλου εργασιών του τομέα της HO.RE.CA. (εστιατόρια, ξενοδοχεία, φιλοξενία, συνέδρια) λόγω της πανδημίας, καθώς το 50% των εισαγόμενων από την Ελλάδα ανωτέρω προϊόντων κατευθύνεται, στον εν λόγω τομέα.

Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι Ασιατικές χώρες και ιδιαίτερα η Κίνα παραμένουν κορυφαίοι παραγωγοί προϊόντων αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας. Στην Ευρωπαϊκή αγορά κυριαρχούν οι Μεσογειακές χώρες όπως: η Ισπανία, η Ιταλία και η Ελλάδα.
- Για τους /καταναλωτές η γεωγραφική προέλευση των προϊόντων, ειδικά όταν παράγονται 100% στην επικράτεια τους (Made in Italy), αποτελεί σημαντικό στοιχείο αξιοπιστίας, ενώ η βιολογική παραγωγή επηρεάζει μερικώς θετικά τις προτιμήσεις τους. Οι εξαγωγείς θα πρέπει να γνωρίζουν ότι η δημοτικότητα της ετικέτας "Made in Italy" είναι υψηλή τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό της χώρας. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας που προέρχονται από την Ελλάδα θεωρούνται κατώτερα ποιοτικά από τα αντίστοιχα προϊόντα που παράγονται στη Ιταλία. Επίσης, αποδίδεται μεγάλη σημασία στη διατροφική αξία που αναγράφεται στην ετικέτα των συσκευασμένων προϊόντων. Έτσι, οι πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο και τον τόπο παραγωγής, ιδιαίτερα για τα νωπά προϊόντα, αποτελούν για τον καταναλωτή εγγύηση της ποιότητας και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της αλίευσης.
- Ωστόσο, σχετικές έρευνες έδειξαν ότι, η αγορά αποτελείται από μεγάλες καταναλωτικές ομάδες οι οποίες είναι αδιάφορες στα ποιοτικά χαρακτηριστικά και μικρότερες ομάδες, οι οποίες επηρεάζονται από τις πιστοποιήσεις και τη σαφήνεια των πληροφοριών της ετικέτας, ενώ τελικά η τιμή λιανικής πώλησης αποτελεί σημαντικό κριτήριο για την επιλογή του προϊόντος.
- Υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά στις συνήθειες κατανάλωσης ιχθύων, μαλακίων και οστρακόδερμων, με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Η υψηλότερη κατανάλωση παρατηρείται στην περιοχή της Ν. Ιταλίας και στα νησιά και στις ομάδες των ηλικιωμένων, των ολιγομελών οικογενειών και των πολιτών υψηλής εισοδηματικής τάξης.
- Η Ελλάδα αποτελεί σημαντικό εμπορικό εταίρο της Ιταλίας. Τα κορυφαία ελληνικά προϊόντα είναι οι τσιπούρες και τα λαβράκια, τα οποία αντιστοιχούν στο 75% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών ιχθύων και θαλασσινών στην Ιταλία. Σημαντικοί ανταγωνιστές της Ελλάδας είναι η Τουρκία και η Κροατία, οι οποίες σταδιακά αυξάνουν την παρουσία τους στην αγορά της Ιταλίας.

- Οι σχέσεις των ε/εξαγωγέων και παραγωγών της χώρας μας, έχουν διαχρονικά παγιωθεί με δεκάδες ιταλικές εισαγωγικές επιχειρήσεις, χονδρεμπόρους, αντιπροσώπους, μεγάλους διανομείς και αλυσίδες supermarket.
- Επιπρόσθετα, η γήρανση του πληθυσμού και η στροφή των καταναλωτών στην υγιεινή διατροφή αυξάνουν γενικά τη ζήτηση προϊόντων υγείας και ευεξίας, καθώς και προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας. Επιπλέον, η περιβαλλοντική ευαισθησία των Ιταλών καταναλωτών έχει ως συνέπεια την μακροπρόθεσμη αύξηση της κατανάλωσης των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω και δεδομένης της δυναμικής της ι/αγοράς και των διατροφικών συνθηκών των ι/καταναλωτών, υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω αύξηση της παρουσίας μας και βελτίωση της θέσης μας στην εν λόγω αγορά.
- Η υλοποίηση στοχευμένων εκστρατειών προώθησης των ελληνικών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, όπως η “Fish From Greece” (συλλογική ετικέτα από τον Ελληνικό Οργανισμό Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας (ΕΛΟΠΥ)), η οποία παρέχει ένα εμπορικό σήμα που εγγυάται την ποιότητα, τη φρεσκάδα και τη γεύση των ελληνικών ψαριών εκτροφής, τόσο σε τοπικές όσο και σε παγκόσμιες αγορές, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, το οποίο θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Θα πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις ποιοτικές πρακτικές παραγωγής των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας στην Ελλάδα, στις συνθήκες εκτροφής, στη θρεπτική αξία και στις επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας στο περιβάλλον, προκειμένου να ενισχυθεί η υψηλή προστιθέμενη αξία τους και να ανταγωνιστούν επιτυχώς προϊόντα χαμηλότερης τιμής που παράγονται σε τρίτες χώρες (Τουρκία).
- Η συμμετοχή σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις τροφίμων (TUTTOFOOD) προσφέρει μια καλή ευκαιρία στους Έλληνες εξαγωγείς να κατανοήσουν την ιταλική αγορά και να συναντήσουν πιθανούς Ιταλούς εισαγωγείς ή διανομείς.

Θ. ΠΗΓΕΣ

1. Istat Coeweb
<https://www.coeweb.istat.it>
2. Trade Map
<https://www.trademap.org/Index.aspx>
3. Food and Agriculture Organization of the United Nations

FAO. 2018. The State of World Fisheries and Aquaculture 2018 - Meeting the sustainable development goals. Rome. <http://www.fao.org/3/i9540en/i9540en.pdf>

FAO. 2020. The State of World Fisheries and Aquaculture 2020. Sustainability in action. Rome. <https://doi.org/10.4060/ca9229en>
4. Borsa Merci Telematica Italiana- BMTI
Annuario sul mercato ittico 2019 <https://www.bmti.it/analisi-ittico/>
5. EUMOFA
<https://www.eumofa.eu/it/home>
6. Eurofish
<https://www.eurofish.dk/italy>
7. EUROSTAT <https://ec.europa.eu/eurostat/web/fisheries/overview>
8. European Parliament, PECH Committee, Study “Seafood industry integration in all EU Member States with a coastline”
9. “L’ emergenza Covid -19 e il settore ittico italiano: impatto e risposte”, CREA 2020
10. UNC Consumatori.it
<https://www.consumatori.it/>

I. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΙΧΘΥΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

Consorzio delle Cooperative Pescatori del Polesine Soc. Coop. a r.l.
Organizz. di prod. e pescatori di vongola della sacca di goro e gorino soc.coop.
Organizzazione di Produttori di Molluschi Bivalvi del Mare Veneto Societa Cooperativa
Organizzazione produttori vongola di goro soc. coop.
Produttori Molluschi Associati Friuli Venezia-Giulia PMA-FVG

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Associazione civitanovese produttori ittici
Associazione produttori pesca - DOMAR SCRL
Associazione. Produttori Pesca fra Pescatori ed Armatori della Piccola Pesca porto San Giorgio
Cooperativa di pesca "marinai e caratisti" a.r.l. Organizzazione di Produttori della Pesca
Cooperativa Pescatori di Pila - Organizzazione di Produttori Soc.Coop.a r.l.
O.P. Abruzzo Pesca
Organizzazione di produttori "cittadella della pesca" soc. coop.
Organizzazione di produttori della pesca di Trapani e delle isole egadi soc.coop
Organizzazione di produttori della vongola e dei molluschi di rimini Soc.Coop.
Organizzazione di produttori di pesce azzuzzo ancona Soc. Coop.
Organizzazione di produttori ittici labronica pesce soc. cons. ar.l.
Organizzazione di produttori vongole costa del teramano (vocoter) soc.coop. a r.l.
Societa Cooperativa di mutua assistenza per azioni a responsabilita limitata

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Associazione produttori tonnieri del Tirreno, SCRL
O.P. della pesca grandi pelagici di porticello soc.coop.
Organizzazione produttori della pesca del tonno con il sistema del palangaro

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΑΙΜΑΚΑΣ

Associazione produttori pesca "San Marco" SCRL
Associazione Produttori Pesca Adriatica
Associazione produttori pesca di Ancona
Associazione produttori pesca di Goro
Associazione Produttori Pesca Etruria
Associazione Produttori Pesca, Coop. Scarl
Associazione produttori pesca, SCRL
Associazione produttori pesca, SCRL di Cesenatico
Associazione produttori piccola pesca di Ancona s.c. a r.l.
Consorzio Ittico del Golfo di Trieste
Cooperativa della piccola e grande pesca soc. coop
Cooperativa fra Pescatori "La Sirena"
Organizzazione dei Produttori Ittici del Sud Adriatico
Organizzazione di Produttori "Consorzio Linea Azzurra"

Organizzazione di produttori "Il gambero e la trigla del canale"
Organizzazione di Produttori Armatori ed Operatori della Pesca di Cesenatico
Organizzazione di produttori coop pila mare soc. coop.
Organizzazione di produttori cooperativa coopesca soc arl
Organizzazione di Produttori della Pesca di Fano, Marotta e Senigallia
Organizzazione di produttori della pesca di fasolari dell'alto Adriatico
Organizzazione di produttori della pesca di Trapani consorzio di soc. coop
Organizzazione di produttori della pesca san basso soc. coop.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΕΝΩΣΕΩΝ ΙΧΘΥΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Associazione di Organizzazioni di Produttori Feder OP.IT- Σύνδεσμος Υδατοκαλλιεργητών
Associazione nazionale di organizzazzioni di produttori del settore ittico – Σύνδεσμος αλιέων
ανοικτής θαλάσσης